

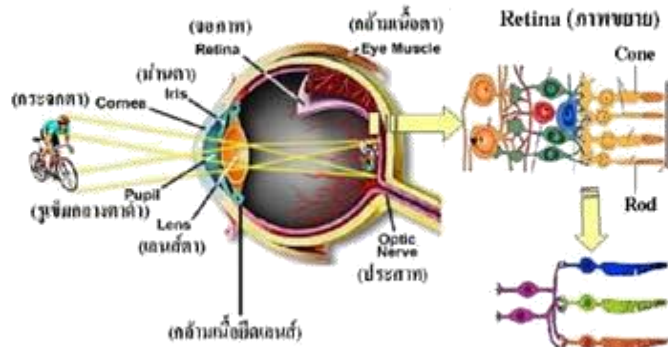
จอประสาทตา

จอประสาทตาเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญมากในการมองเห็น

ผนังชั้นในสุดของนัยน์ตาประกอบด้วย เซลล์ที่ทำหน้าที่รับรู้ในการเห็นภาพที่มากกระทบ(จอประสาทตา) จะทำให้เกิดการกระตุ้นจอประสาทตา และ ส่งสัญญาณการรับรู้ผ่านทางประสาทตาไปยังสมอง

ภาพแสดงการรับแสงของตา

ปกติการเจริญของหลอดเลือดที่จอประสาทตาจะเริ่มจากขั้วประสาทตา ไปยังส่วนนอกทางด้านจมูกจะเจริญสมบูรณ์เมื่ออายุ 36 สัปดาห์ และการเจริญของหลอดเลือดทางด้านขมับ จะเจริญสมบูรณ์เมื่ออายุ 40 สัปดาห์

จอประสาทตาเสื่อม (ROP) ในทารก

สาเหตุ

ภาวะ ROP เกิดจากเส้นเลือดที่มาเลี้ยงจอประสาทตาเจริญผิดปกติ ส่งผลให้ทารกตาบอดได้ ถ้ารักษาไม่ทันเวลา

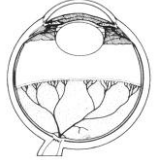

กลุ่มเสี่ยงต่อการเกิด ROP

ได้แก่

1. ทารกคลอดก่อนกำหนด อายุครรภ์ < 35 สัปดาห์
2. ทารกที่น้ำหนักตัว < 1500 กรัม
3. ทารกที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
4. ทารกที่ได้รับออกซิเจน นานเกิน 6 ชั่วโมง
5. ทารกที่ได้รับเลือด

ความรุนแรงของโรค ROP ที่เกิดในทารกที่คลอดก่อนกำหนด

- ระดับ 1 มีการเปลี่ยนแปลงของเส้นเลือด (เริ่มเป็น)
- ระดับ 2 จอประสาทตามีการยกตัว (ปานกลาง)
- ระดับ 3 มีการติ่งรังของจอประสาทตา (รุนแรง ต้องได้รับการรักษา)
- ระดับ 4 จอประสาทตาหลุดลอก (รุนแรง มาก รักษาไม่ได้)

การป้องกัน ROP

1. ควรตรวจตาในทารกกลุ่มเสี่ยงทุกราย
2. บิดา มารดา เห็นความสำคัญของการมาตรวจตามัน

การตรวจคัดกรอง จอประสาทตาเสื่อม (ROP)

ขั้นตอนของการส่งทารกตรวจคัดกรอง

1. บันทึกประวัติความเสี่ยงในแบบบันทึกการคัดกรอง ROP
2. ถ้าทารกอาการปกติ จำหน่ายกลับบ้านก่อน จะนัดให้บิดา - มารดา พาทารกมาตรวจ ที่ห้องตรวจตา เมื่อทารกอายุ 28 วัน (4 สัปดาห์) แต่ถ้าวันที่อายุครบตรงกับหยุดเสาร์ - อาทิตย์ ให้เลื่อนมาตรวจเป็นวันจันทร์
3. ถ้าทารกยังนอนรักษาที่หอผู้ป่วยกุมารเวช 3 / NICU จักษุแพทย์จะมาตรวจทารกที่หอผู้ป่วย
4. ถ้าพบความผิดปกติของจอประสาทตาระดับ 2 - 3 จักษุแพทย์จะส่งทารกไปรับการตรวจรักษา ที่สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี (โรงพยาบาลเด็ก)

การรักษา ROP

1. จัดด้วยความเย็น
2. รักษาด้วยเลเซอร์

ผลการรักษา ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโรค และควรมาตรวจตามนัดทุกครั้ง เพราะเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อดูการดำเนินของโรค เป็นระยะๆ เพื่อให้ทารกได้รับการรักษาต่อเนื่อง

ระยะเวลา
ที่ควรตรวจคัดกรอง
ROP
ภายใน 4-6 สัปดาห์ หลังคลอด

การตรวจคัดกรอง จอประสาทตาเสื่อม ROP (Retinopathy of Prematurity) ในทารกกลุ่มเสี่ยง

เรียบเรียงโดย ... หอผู้ป่วยกุมารเวช 3 / NICU

โทร. 056 - 219888 ต่อ 1202

จัดพิมพ์โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

จังหวัดนครสวรรค์

โทร. 056 - 219888 ต่อ 5200, 9801